

Irodalom

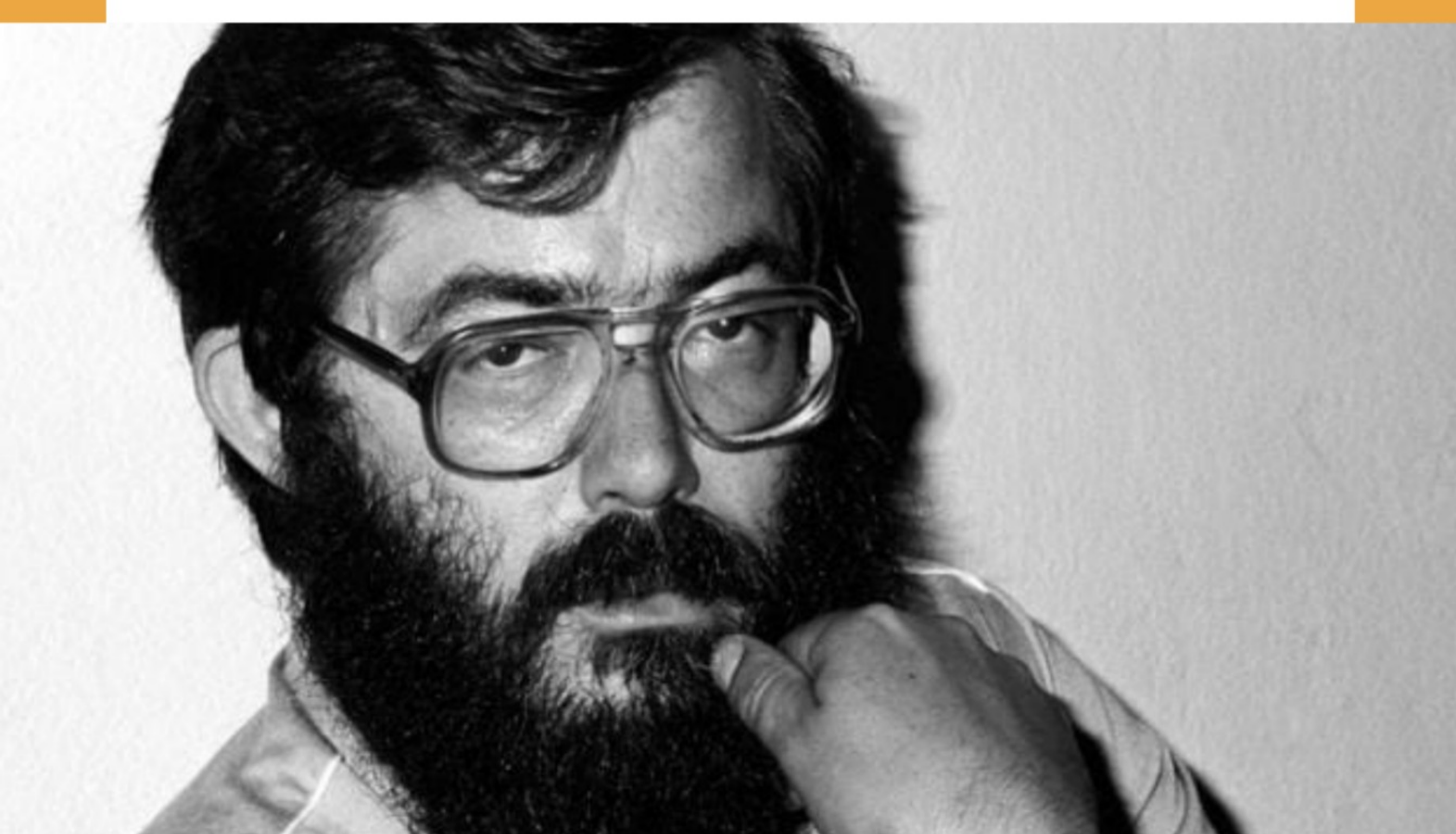
Líra

tiszatáj | 2023. július 25.

Baka István 75

Baka István első és utolsó verse a Tiszatájban

„A Tiszatájban engem is, mint mindannyiunkat, Ilia Mihály mutatott be. Már első, félve átadott verseimnek közlést ígért, de mégis egyre újakat és újakat kért tőlem. Egy év is beletelt, mire – ’69 februárjában – debütálhattam. Évekkel később jöttem rá, ez a halogatás arra kellett, hogy Ilia szerkesztő úr meggyőződhessen róla: valóban érdemes foglalkoznia velem. Természetesen a legutolsó verseimet közölte. Én ezután jó félévig nem jelentkeztem, s amikor egyszer az utcán véletlenül találkoztam vele, rettenetesen letolt: mit képzelek, nem léggömböket akar ő röptetni, hol vannak az új dolgaim? Nem voltak, mert közben megházasodtam, anyagi és lelki gondok nyomasztottak, de az ő – szelíd természetétől szokatlan – kirohanása annyira meglepett, hogy nem mertem nem írni, nem mertem őt tovább kerülni.”

„Égtájak célkeresztjén”. Beszélgetőtárs: Szepesi Attila (Pesti Hírlap, 1992. március 31.)

1969

Szép fácska, dunna volt...

Szép fácska, dunna volt az árnyad,
 hálóba mért kötöd magad?
 Lenyírt gyapjadra rábocsátod
 kipányvázott magányodat.
 Homály ing ágadon: kabátod,
 de mezítláb talál a fagy.
 Lombod fenőkő fejsze-szélnek,
 s meglendült már a fejsze-agy.

Topognak elrongyolt cipőid,
 szép törzseden lánymell-halom:
 ágad tört ott, sebedre gyűlik
 a torló, kérges fájdalom.
 Bokáig sárban állsz e tájban.
 Mi kényszerít rá? Hisz tudom:
 Magad vagy a rádméret homályban,
 s gyökereid e hatalom.

Mint ahol ötnél több gyerek van,
 az égi csillagok soványak,
 megbújnak ritkuló hajadban,
 s alattad vadvizekben fáznak.
 Nyitott ujjak közt már elejtet
 a csillagot s véletlen árnyat...
 S szebbek a faragott kereszték
 s a sima kerítések nálad.

(Megjelent a Tiszatáj 1969. februári számában)

1995

Van Gogh börtönudvarán

Mint Van Gogh börtönudvarán, a tarka
 Falak között, kopaszra nyírt rabok,
 Úgy követik egymást, a sort betartva,
 Társukkal – vélem – hetek, hónapok.

Megyünk a rend szerint, csak körbe, körbe,
 Fénytől vakon, tapogatózva még,
 Cellák sötétlő bűzéből kitörve,
 E napi séta, ennyi épp elég.

Kút ez az udvar – azt hiszed, kimerhet
 Belőle még egy mennyei vödör,
 Ám angyal-öreid csak kinevetnek;
 Tudják: nincs fent, se lent, csupán a kör.

Sem a pokol tüze, se mennyek fénye,
 Csak ez van, ez a zárt udvar, melyet
 Még Isten mért ki körzöje hegyével,
 S ő szabta meg a büntetésedet.

Hetek közt, hónapok között, időd
 Fegyházban sinylődő földi rab,
 Keringsz tovább te is, akárcsak ők,
 És várod a szabadulásodat.

(Megjelent a Tiszatáj 1995. áprilisi számában)

[Fényképek, dokumentumok Baka István életéről >>>](#)